

Bijlage 2:

Voorlopig wateradvies Heechsân, Wetterskip, 5 juli 2012

W E T T E R S K I P F R Y S L Â N

Gemeente Achtkarspelen
Mevrouw F. van der Lugt
Postbus 2
9285 ZV BUITENPOST

Gemeente Achtkarspelen

ingekomen d.d.

06 JUL 2012

No.

Afd. *BO*

B. en W.

Leeuwarden, 4 juli 2012
Bijlage(n):

Ons kenmerk: WFN1210482
Tel: 058-2922222/ J.P. van der Kloet

Beleidsontwikkeling en realisatie
Uw kenmerk:

VERZONDEN 05 JULI 2012

Onderwerp:
Voorlopig wateradvies Heechsân in de gemeenten
Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen

Geachte mevrouw Van der Lugt,

Op 7 juni 2012 ontvingen wij uw brief waarin u vraagt om een wateradvies voor het bestemmingsplan Heechsân. Deze brief vormt het wateradvies voor het hierboven genoemde plan.

Het plan bestaat in hoofdzaak uit:

- de aanleg van een ontsluitingsweg voor het industrieterrein Skûlenboarch langs de zuidoever van het Prinses Margrietkanaal;
- de aanleg van een beplantingsstrook met voetpad ten zuiden van de nieuwe ontsluitingsweg;
- afronding van de zandwinning en landschappelijke afwerking;
- aanleg van een strandje met parkeergelegenheid.

In dit wateradvies gaan wij in op de voor Wetterskip Fryslân belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten. Wij gaan er vanuit dat deze punten in de verdere planuitwerking worden meegenomen en dat u gedurende de verdere ontwikkeling in overleg blijft met Wetterskip Fryslân, Marianne Thannhauser is hierbij onze contactpersoon. Wanneer de plannen verder zijn uitgewerkt kunnen wij voor dit plan een definitief wateradvies opstellen.

Waterkwaliteit

Inleiding

De huidige waterkwaliteit van de westelijke zandwinplas is goed, voornamelijk doordat de put grotendeels gevoed wordt met grondwater. Vanwege de goede waterkwaliteit is in het kader van het NOREGRET-project in 2008 onder andere een gemaal geplaatst aan de zuidzijde van de zandwinplas. Dit gemaal kan het agrarische achterland in droge perioden voorzien van water. Daarbij was de veronderstelling dat er voldoende water in de zandwinput aanwezig zou zijn. In het droge jaar 2009 kwam het water dusdanig laag te staan dat gevaar ontstond van instorten van de wanden van de put. Daarom is in 2009 een afsluitbare duiker aangebracht tussen de westelijke en de oostelijke zandwinplas. Deze duiker wordt alleen gebruikt als het peil in de westelijke plas te laag wordt. Alleen dan wordt boezemwater ingelaten vanuit de oostelijke plas.

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

De oostelijke plas staat in open verbinding met de boezem (breedte van de opening is 45m). De waterkwaliteit is vergelijkbaar met de kwaliteit van het boezemwater (Prinses Margrietkanaal).

In 2013 gaat de zandwinning de beide plassen met elkaar in verbinding brengen en zand winnen vanuit de westelijke plas.

Gevolgen voor de waterkwaliteit

Door realisatie van de verbinding komt de westelijke plas in open verbinding te staan met de Friese boezem. Deze situatie blijft een aantal jaren bestaan. In die periode wordt de waterkwaliteit van de westelijke plas vergelijkbaar met die van de oostelijke plas: boezemwaterkwaliteit.

Het gevolg hiervan voor het achterland is dat er geen schoon kwelwater wordt ingelaten. In plaats daarvan wordt boezemwater ingelaten. Dit is van een redelijke kwaliteit maar is voedselrijk ten opzichte van het huidige water uit de westelijke plas. Dit was in 2008 niet de intentie toen het gemaal bij de westelijke plas werd gerealiseerd.

De exploitant heeft toegezegd dat bij beëindiging van de zandwinning de doorsteek naar de boezem wordt gesloten. De beide plassen blijven wel met elkaar in verbinding staan. Pas als de plassen van de boezem worden afgesloten kan de waterkwaliteit in de plassen herstellen. Een feit is dat het eutrofe water (rijk aan voedingsstoffen) dan opgesloten is in de grote afgesloten plas. De terugkeer van een slechte waterkwaliteit naar een betere kwaliteit gaat veel langzamer dan omgekeerd. Naar alle waarschijnlijkheid haalt de waterkwaliteit niet meer het goede niveau zoals dat op dit moment in de westelijke plas is. Er heeft fosfaat- en stikstofopslag in het watersysteem plaatsgevonden. Het is dan ook niet ondenkbaar dat in een dergelijke situatie een blauwalgenprobleem kan ontstaan.

Monitoren kwaliteit

In 2011 is de waterkwaliteit onderzocht van de huidige westelijke zandwinplas en het achterliggende gebied. Dit was een herhaling van het onderzoek uit 2006. Vanaf 2012 tot oktober 2013 meet Wetterskip Fryslân de waterkwaliteit van zowel de westelijke als de oostelijke plas (die in open verbinding met de boezem staat). Doel hiervan is om een voorspelling te kunnen doen over de verslechtering van de waterkwaliteit.

Realisatie van een zwemstrandje

Zoals is aangegeven, kan het jaren duren voordat de waterkwaliteit in de afgesloten samengevoegde plassen zich herstelt. Het is niet realistisch dat het huidige niveau van de waterkwaliteit in de westelijke plas volledig zal herstellen. Het voedselrijke water en het afgesloten systeem kunnen ontwikkeling van blauwalg tot gevolg hebben. Wetterskip Fryslân adviseert dan ook om met de aanleg van een zwemstrand te wachten tot het watersysteem zich voldoende heeft hersteld.

Compensatie toename verhard oppervlak

In de bestaande situatie, waarin het terrein onverhard is, wordt het hemelwater vertraagd afgevoerd. Door de aanleg van de nieuwe ontsluitingsweg en het voetpad verhardt u een deel van het plangebied. Een toename van verhard oppervlak¹ heeft versnelde afvoer van neerslag tot gevolg. Om ervoor te zorgen dat de versnelde afvoer in de toekomst niet tot overlast leidt, hanteert Wetterskip Fryslân het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. De toename van verhard oppervlak compenseert u door 10% van de toename van verhard oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De kosten van de compensatie zijn voor de initiatiefnemer van het plan. De realisatie van het verhard oppervlak en de realisatie van de waterberging moeten beide plaatsvinden in hetzelfde peilvak.

Het plan bevindt zich nog in een vroeg stadium. Naast de aanleg van de ontsluitingsweg wordt in het plangebied ook nieuw oppervlaktewater gerealiseerd. Bij de verdere planuitwerking kunt u contact opnemen met Marianne Thannhauser, waarbij Wetterskip Fryslân ook kijkt of er voldoende waterberging in het plangebied wordt aangelegd om de toename van verhard oppervlak te compenseren.

¹ Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Peilwijziging

Voor de tijdelijke periode dat beide plassen in verbinding staan met de boezem stelt Wetterskip Fryslân een tijdelijk peilbesluit op.

Waterwet

Voor alle ingrepen in de waterhuishouding moet de initiatiefnemer tijdig een vergunning aanvragen of een melding indienen in het kader van de Waterwet. Onder ingrepen in het watersysteem verstaan wij ook het onttrekken van grondwater en het lozen daarvan op het oppervlaktewater. Op onze website (www.wetterskipfryslan.nl/waterwet) treft u meer informatie aan over de Waterwet en u kunt daar onder andere ook meldingsformulieren en het aanvraagformulier voor een watervergunning downloaden.

Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat u de in dit voorlopige wateradvies vermelde adviezen opvolgt en meeneemt in de verdere planvorming. Wij vragen u om het wateradvies te communiceren met de initiatiefnemer. Wanneer u de vermelde adviezen opvolgt, zien wij met betrekking tot het voorliggende plan geen waterhuishoudkundige bezwaren. Zodra de plannen concreet zijn uitgewerkt, stellen wij voor dit plan een definitief wateradvies op. Bij de verdere planuitwerking is Marianne Thannhauser de contactpersoon van Wetterskip Fryslân.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

Mevrouw drs. R. Smit,
manager Cluster Plannen.

I.a.a.: lknoel@t-diel.nl